

การพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิก

Development of Ability to Compose Thai Poem Klon-Suphap of Mathayomsuksa 2 Students Using CIPPA MODEL with Infographics

มาริสซา เหมันต์¹ ประภาส เพ็งพุ่ม²

Marisa Haman¹, and Brapaas Pengpoom²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของสื่ออินโฟกราฟิก ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เปรียบเทียบความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิก และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิก กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ จังหวัดสุโขทัย ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 40 คน ใช้วิธีการคัดเลือกโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่ออินโฟกราฟิก แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 (75/75) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 ค่าที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent samples)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สื่ออินโฟกราฟิกมีประสิทธิภาพ 82.33/80.31 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 75/75
2. ความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิก สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่องการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิก พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.42$, S.D. = 0.59)

คำสำคัญ : การแต่งคำประพันธ์ กลอนสุภาพ รูปแบบการเรียนรู้อินโฟกราฟิก CIPPA อินโฟกราฟิก

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร, M.Ed. Student of Education Program in Thai Language, Naresuan University

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, Assistant Professor, Ph.D., Faculty of Education, Naresuan University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: มาริสซา เหมันต์, marisah62@nu.ac.th

รับเมื่อ 8 พฤษภาคม 2564 แก้ไข 31 พฤษภาคม 2564 ตอรับเมื่อ 1 มิถุนายน 2564

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) develop the CIPPA teaching and learning model with infographics to meet the efficiency of the defined criteria of 75/75, 2) compare the ability to compose Thai poem Klon-Suphap of Mathayomsuksa 2 students before and after the intervention, and 3) examine the satisfaction of Mathayomsuksa 2 students toward the developed model. The sample, obtained through cluster random sampling, consisted of 40 students of Mathayomsuksa 2 at Thungsaliachanupatham school, Thungsaliachan, Sukhothai Province in the academic year 2020. The research instruments were six lesson plans based on CIPPA teaching and learning model with infographics, an achievement test, and a set of student satisfaction questionnaires. The descriptive statistics for data analysis included the efficiency of E_1/E_2 (75/75), mean, standard deviations, and t-test for Dependent Samples.

The results showed that:

1. The CIPPA teaching and learning model with infographics for developing the ability to compose Thai poem Klon-suphap of Mathayomsuksa 2 students had an efficiency of 82.33/80.31 (E_1/E_2) which was higher than the defined criteria of 75/75.
2. The ability to compose Thai poem Klon-suphap of Mathayomsuksa 2 students after the intervention was higher than that of before the intervention at the .05 level of significance.
3. The satisfaction of Mathayomsuksa 2 students toward the developed teaching and learning model was at a high level ($\bar{x} = 4.42$, S.D. = 0.59).

Keywords : Thai Poem Klon-Suphap Composition, CIPPA MODEL, Infographics

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 1) ลักษณะที่โดดเด่นมากที่สุด ในภาษาไทย คือ มีการนำถ้อยคำมาร้อยเรียงให้เกิดเป็นจังหวะ มีสัมผัสคล้องจองกันเป็นคำประพันธ์ ที่เรียกว่าบทร้อยกรอง ซึ่งมีความไพเราะและงดงามมาก ดังที่ บุญเหลือ ใจมโน (2555, หน้า 3) กล่าวว่า คำประพันธ์ไทยหรือบทร้อยกรองไทยนั้น มีความงดงาม เพราะการสรรหาถ้อยคำมาเรียงร้อยให้ประณีตจนเกิดความไพเราะตามควรแก่เหตุการณ์นั้น ๆ ใช้สื่อความหมายที่ได้อารมณ์อย่างลึกซึ้ง ทั้งยังมีส่วนช่วยให้จิตใจนุ่มนวลอ่อนโยน ฮึกเหิม เศร้าโศก สะเทือนใจ ฯลฯ ประกอบด้วยสุนทรียสนั้น ๆ ไปด้วย และบทร้อยกรองยังมีคุณค่าต่อผู้แต่ง

กระทรวงศึกษาธิการเห็นความสำคัญของบทร้อยกรอง จึงได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คือ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้บทร้อยกรองตามวัยที่เหมาะสม แต่ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนเรื่องการแต่งคำประพันธ์ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เมื่อพิจารณาคะแนนตามตัวชี้วัดวิชาภาษาไทย เรื่องการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ พบว่า ปีการศึกษา 2561-2562 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 57.13 และ 61.2 ตามลำดับ (แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2561-2562) ซึ่งอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ คือร้อยละ 70

สุรัตน์ คำหอมรีน (2558, หน้า 3) กล่าวว่า การสอนแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพที่ไม่ประสบผลสำเร็จนั้น เกิดจากตัวครูผู้สอน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ถนัดเนื้อหาการสอน จึงใช้วิธีการสอนที่ไม่เหมาะสม เช่น ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย

และไม่ให้ความสำคัญต่อการสอน บางครั้งข้ามเนื้อหาและใช้เวลาในการสอนน้อย ขาดเทคนิคการจัดการเรียนรู้ ขาดสื่อประกอบการสอนที่ดี และไม่ทราบถึงความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของนักเรียน นักเรียนจึงขาดความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน เพื่อหน่วยวิธีการสอนของครู และนักเรียนบางคนคิดว่าตนเองไม่มีความสามารถในการแต่งกลอนสุภาพ นอกจากนี้ กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้กล่าวถึงปัญหาสำคัญในการเขียนบทร้อยกรองของนักเรียนคือ นักเรียนมีประสบการณ์และประมวลคำศัพท์น้อย ทำให้ไม่สามารถใช้คำได้อย่างหลากหลายและขาดความชัดเจน นักเรียนขาดกระบวนการคิดอย่างต่อเนื่อง ทำให้ไม่สามารถเขียนเรื่องให้สัมพันธ์กันได้ เมื่อพิจารณาข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ครู เป็นบุคคลสำคัญในการที่จะแก้ไขปัญหาและพัฒนา ดังนั้น จึงควรแก้ไขปัญหาที่ตัวครูผู้สอนก่อน ทั้งในด้านเทคนิควิธีการสอนและสื่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถเลือกข้อมูลหรือนวัตกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมมาจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ในการเลือกสื่อและนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ จึงควรเลือกให้เหมาะสมกับเนื้อหาและเทคนิควิธีการสอน ซึ่งวิธีการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลจากการเรียนรู้นั้น จำเป็นต้องยึดวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากครูจะจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับองค์ความรู้ทางด้านต่าง ๆ แล้ว ครูควรจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะต่าง ๆ ด้วย ซึ่งทักษะจะเกิดขึ้นได้ด้วยวิธีการที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้สังเคราะห์รูปแบบการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูต้นแบบวิชาภาษาไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พบว่ามีรูปแบบการเรียนรู้หลากหลายที่ครูภาษาไทยใช้ได้ผล รูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจรูปแบบหนึ่ง คือ รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบชิปปา (CIPPA MODEL) พัฒนาโดย ทิศนา แคมมณี (2548, หน้า 11-28) ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดหลัก 5 แนวคิดที่ใช้เป็นฐานในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ประกอบด้วย แนวคิดการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Construction of knowledge) แนวคิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Interaction) แนวคิดการช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเคลื่อนไหวด้านร่างกาย (Physical participation) แนวคิดการเรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต (Process

learning) และแนวคิดการนำความรู้ที่ได้เรียนไปประยุกต์ (Application)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA มีหลักการพื้นฐานที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยอาศัยกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านกระบวนการที่หลากหลาย เช่น กระบวนการสร้างสรรค์องค์ความรู้ กระบวนการกลุ่ม และการเรียนแบบร่วมมือ กระบวนการเรียนรู้ กระบวนการเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้ กระบวนการประยุกต์ใช้ความรู้ เป็นต้น การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ CIPPA เป็นการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม ทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม หากผู้สอนนำหลักการพื้นฐานของรูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ไปประยุกต์ใช้ตามบริบทวิชาที่แตกต่าง และเพิ่มเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA น่าจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนในองค์รวมอย่างสมบูรณ์ (สุรัตน์ คำหอมรื่น, 2558, หน้า 11-28)

ผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA เป็นแนวคิดกว้าง ๆ ที่แต่ละวิชาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทวิชาหรือเนื้อหาของตน การเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ CIPPA จึงเป็นวิธีการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพเป็นเรื่องที่นักเรียนจะต้องใช้ความคิด จินตนาการและทักษะทางภาษา แต่ผู้เรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคล วิธีการสอนนี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนกับนักเรียน นักเรียนกับครู สามารถแสดงออกทางความคิด สร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ร่วมกัน ตลอดจนร่วมมือกันแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดจากการเรียนรู้ได้

นอกจากรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเอื้ออำนวยกับบริบทของนักเรียนแล้ว การจัดการเรียนรู้ในลักษณะที่เป็นทักษะหรือความสามารถนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยสื่อการเรียนรู้มาเป็นตัวกลางหรือผู้ช่วยในการจัดการเรียนรู้ ดังที่ กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นในการใช้สื่อการเรียนการสอนสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องเตรียมหรือสร้างสื่อ ซึ่งมีหลายประเภท ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น ใบความรู้อิงงาน แบบฝึก สื่อวัสดุอุปกรณ์ เช่น ของจริง ตาราง สถิติ สื่อทัศนูปกรณ์ เช่น แถบเสียงคอมพิวเตอร์ สื่อกิจกรรม เช่น

เกม เพลง และสื่อบริบท เช่น สิ่งแวดล้อม และสภาพการณ์ต่าง ๆ สื่อต่าง ๆ เหล่านี้ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์

อินโฟกราฟิก (Infographics) หรืออินฟอร์เมชันกราฟิก (Information graphics) เป็นสื่อนำเสนอข้อมูลหรือความรู้ที่มีความซับซ้อนด้วยภาพ สามารถอธิบายได้อย่างรวดเร็ว ชัดเจน และยังช่วยให้ผู้อ่านเกิดความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ ต่อยอดจากสิ่งที่ได้รับ สอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ ที่จะต้องอาศัยจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์บนข้อมูลที่มีความซับซ้อน เช่น ฉันทลักษณ์ อีกทั้งอินโฟกราฟิกยังสามารถนำเสนอข้อมูลได้โดยที่ไม่จำเป็นต้องมีครูมาคอยสอนหน้าชั้นเพียงอย่างเดียว หากแต่ส่งเสริมและเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ CIPPA ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนแสวงหาและสร้างองค์ความรู้ใหม่ สามารถจัดระเบียบความรู้ผ่านการปฏิบัติด้วยตนเอง ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน ทั้งในชั่วโมงเรียนและนอกชั่วโมงเรียน ดังที่ ปานวาด อวยพร (2560, หน้า 3) กล่าวว่า Pictogram ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในอินโฟกราฟิกจะช่วยกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ของผู้ที่พบเห็น ช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพและสามารถจุดประกายให้ผู้อ่านอินโฟกราฟิกเกิดความคิดสร้างสรรค์ การนำอินโฟกราฟิกมาประยุกต์เป็นสื่อในการเรียนการสอนจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจ และจงรัก เทตนา (2558, หน้า 1) ยังให้ความหมายของอินโฟกราฟิกว่า เป็นการนำข้อมูลหรือความรู้มาสรุปเป็นสารสนเทศในลักษณะของกราฟิกที่ออกแบบเป็นภาพนิ่งหรือภาพกึ่งเคลื่อนไหว สามารถอธิบายข้อมูลที่ซับซ้อนให้เข้าใจง่ายในเวลาอย่างรวดเร็วและชัดเจน สื่อสารข้อมูลทั้งหมดให้เข้าใจได้โดยไม่ต้องมีผู้นำเสนอมาช่วยขยายความเข้าใจอีก

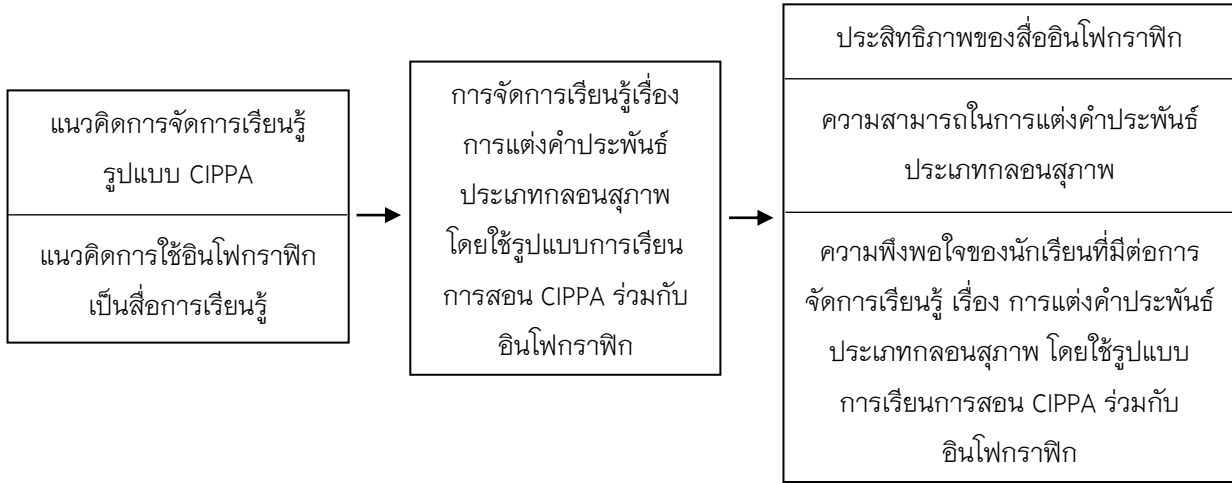
จากการศึกษาแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิก ในรูปแบบแบบฝึกส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ นำเสนอข้อมูลโดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ การสรุปความ และการสร้างสรรค์ในการออกแบบด้วยข้อมูลภาพ ซึ่งจะทำให้ข้อมูลความรู้ที่มีจำนวนมากและซับซ้อนมีความเข้าใจง่าย ดึงดูดความสนใจ โดยที่ไม่ต้องมีผู้อธิบายเพิ่มเติม ทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนได้เป็นผู้ศึกษาและพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องมานั่งศึกษาเนื้อหาในห้องเรียนกับครูผู้สอนเพียงอย่างเดียว ซึ่งสื่อการเรียนรู้อินโฟกราฟิกดังกล่าว จะช่วยให้นักเรียนเกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ รู้จักแสวงหาความรู้ สรุปองค์ความรู้ สามารถต่อยอดสร้างสรรค์ผลงานหรือนวัตกรรมของตนเองผ่านการได้ลงมือปฏิบัติ มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของสื่ออินโฟกราฟิกให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิก
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิก

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิก มีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสุโขทัย ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 258 คน จาก 8 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 40 คน ใช้วิธีการคัดเลือกโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 4 ชนิด ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิก จำนวน 6 แผน รวม 12 ชั่วโมง ผ่านการตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษา และมีผลการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มีผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.12) นำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ปรับวิธีการวัดและประเมินผลให้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้มากขึ้น แก้ไขเกณฑ์การวัดประเมินผลด้านเจตคติให้สอดคล้องและตรงตามสภาพจริง โดยผู้วิจัยได้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ

การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ CIPPA ซึ่งในการสร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำสื่ออินโฟกราฟิกที่สร้างขึ้นมาใช้จัดการกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมด้วย

2. สื่ออินโฟกราฟิก เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ ในรูปแบบฝึกส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ ประกอบด้วย บทเรียน จำนวน 5 บท ได้แก่ บทที่ 1 มองพื้นฐาน คำประพันธ์ บทที่ 2 ลักษณะบังคับและคณของกลอนสุภาพ บทที่ 3 เรียนรู้เรื่องสัมผัส บทที่ 4 กลอนไพเราะเพราะมีวรรณศิลป์ และบทที่ 5 เต็มคำทำเป็นบท ผ่านการตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษา และกระบวนการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อ และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.80 อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้นำสื่ออินโฟกราฟิกมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ คือ ปรับปรุงการนำเสนอเนื้อหา ปรับปรุงการใช้สีเพื่อความสะดวกในการอ่าน จากนั้นผู้วิจัยหาประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (Individual try-out) โดยทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 3 คน แบ่งเป็นระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 1 คน และนำผลที่ได้มาคำนวณหาประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 65.47/67.38 จากนั้นนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขและหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก (Small group try-out) โดยทดลองกับนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 9 คน แบ่งเป็นระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 3 คน และนำผลที่ได้มาคำนวณหาค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 71.33/74.70 จากนั้นนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขและหาประสิทธิภาพแบบสนาม (Field try-out) โดยทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ ปีการศึกษา 2563 เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหา และระยะเวลาในการใช้บทเรียน จำนวน 40 คน แบ่งเป็นระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 13 14 13 คน และนำผลที่ได้มาคำนวณหาค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 77.87/79.63 จากนั้นนำสื่ออินโฟกราฟิกที่แก้ไขสมบูรณ์แล้วไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ ประเภทกลอนสุภาพ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ และแบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ ผ่านการตรวจสอบแก้ไขโดยอาจารย์ที่ปรึกษา และผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยแบบทดสอบแบบปรนัย คัดเลือกข้อสอบที่มีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Index of item objective congruence: IOC) มีค่า 0.50 ขึ้นไป ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ผลการหาคุณภาพของแบบทดสอบพบว่า มีข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์ 0.67-1.00 จำนวน 22 ข้อ มีค่าความยาก (P) ตั้งแต่ 0.21-0.75 มีค่าอำนาจจำแนก (r) เท่ากับ 0.26-0.72 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.73 แบบทดสอบแบบอัตนัย มีค่าความยาก (P) เท่ากับ 0.55 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) เท่ากับ 0.26

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่องการแต่งคำประพันธ์ ประเภทกลอนสุภาพ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิก จำนวน 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating scale) ประกอบด้วย รายการประเมิน 3 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ด้านสื่ออินโฟกราฟิก ด้านที่ 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านที่ 3 ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และตอนที่ 2 เป็นแบบแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมผ่านการตรวจสอบแก้ไขโดยอาจารย์ที่ปรึกษา ผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน แล้วนำผลการพิจารณาหาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้เท่ากับ 1.00 มีการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ คือ แก้ไขการใช้คำถาม

ให้มีความกระชับ ชัดเจนเพื่อตอบวัตถุประสงค์ ก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังนี้

1. ดำเนินการทดสอบก่อนจัดการเรียนรู้ (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ ประเภทกลอนสุภาพ ใช้เวลา 1 คาบเรียน

2. ดำเนินการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิก ประกอบด้วย

2.1 ชั้นเตรียม ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ และอธิบายรูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิก เพื่อพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.2 ชั้นจัดการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เก็บคะแนนจากการทำแบบทดสอบฝึกทักษะระหว่างจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แบบฝึก เพื่อคำนวณหาประสิทธิภาพ E_1

3. ดำเนินการประเมินผลหลังการจัดการเรียนรู้ (Post-test) โดยการใช้แบบทดสอบชุดเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน ใช้เวลา 1 คาบเรียน เพื่อคำนวณหาประสิทธิภาพ E_2

4. ดำเนินการให้ผู้เรียนประเมินความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาประสิทธิภาพของสื่ออินโฟกราฟิก วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพกับคะแนนเฉลี่ยระหว่างการจัดการเรียนรู้ เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

2. การเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการทดสอบ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA

ร่วมกับอินโฟกราฟิก มาเปรียบเทียบความแตกต่าง โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 ค่าที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Paired samples test)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิก เพื่อพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำไปเทียบกับเกณฑ์เพื่อใช้ในการแปลความหมายรายชื่อ โดยใช้ค่าเฉลี่ยของผลคะแนนในการวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย

1.2 ร้อยละ

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

2.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

2.2 ค่าความยากและอำนาจจำแนกข้อสอบรายชื่อ

2.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR-20

ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน

3. สถิติที่ใช้ตรวจสอบสมมติฐาน

3.1 หาประสิทธิภาพของสื่ออินโฟกราฟิกตามเกณฑ์ ประสิทธิภาพ 75/75 วิเคราะห์โดยใช้สูตร E_1/E_2 ซึ่ง E_1 เป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ และ E_2 เป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์

3.2 เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียน โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 ค่าที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent samples)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของสื่ออินโฟกราฟิก เพื่อพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และผลการทดสอบหลังเรียนของนักเรียน มีประสิทธิภาพ 82.33/80.31 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 75/75

2. ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ (30.12 : 6.87) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.59)

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของสื่ออินโฟกราฟิกพบว่า ประสิทธิภาพของสื่ออินโฟกราฟิก เพื่อพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 82.33/80.31 สูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากได้มีการศึกษาวิธีการสร้างสื่ออินโฟกราฟิกจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงหลักการสร้างสื่ออินโฟกราฟิก ผ่านการตรวจแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษา ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และได้ปรับปรุงแก้ไขบทเรียนตามคำแนะนำก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง จึงทำให้สื่ออินโฟกราฟิกสามารถตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถศึกษาเนื้อหาที่มีความซับซ้อนให้เข้าใจได้เองตามความต้องการ ในเวลาที่ไม่จำกัด จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการเรียนรู้ที่สูงขึ้น ดังที่ จุน ซากุระดะ (2558, หน้า 24) ได้กล่าวว่า อินโฟกราฟิกต้องทำหน้าที่สื่อสารข้อมูลให้เข้าใจง่าย ในการจะแปลงข้อมูลที่มีเนื้อหาซับซ้อนออกมาเป็นภาพได้นั้น จำเป็นจะต้องตัดสินใจเลือกใช้และทิ้งข้อมูลให้เป็น เรียบเรียงประเภทของข้อมูลให้เป็น และต้องเรียงเรียงความสำคัญของข้อมูลให้เป็นด้วย ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลจึงเป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้นทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการเรียบเรียง และทักษะการดีไซน์ 3 สิ่งนี้เป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการทำอินโฟกราฟิก นอกจากนี้อินโฟกราฟิกที่พัฒนาขึ้นยังช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียน และเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างและต่อยอดองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองมากขึ้น สอดคล้องกับ ปานวาด อวยพร (2560, หน้า 572-582) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลการใช้อินโฟกราฟิกร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอว์ II กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีคะแนนหลังเรียนด้วยอินโฟกราฟิกสูงกว่าก่อนเรียน (131.63/76.87) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสามารถสรุปได้ว่า อินโฟกราฟิกช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน เมื่อนำอินโฟกราฟิกไปใช้ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ จะสามารถกระตุ้นความสนใจและพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้

การพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกในครั้งนี้ได้นำไปใช้ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพที่สร้างขึ้น ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้นั้นได้นำรูปแบบการเรียนรู้ CIPPA มาใช้ในการออกแบบกิจกรรม มีการวางแผนการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน จัดลำดับเนื้อหาและขั้นตอนการฝึกความสามารถเรียงลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหายาก ดังที่ ทิศนา แคมมณี (2548, หน้า 19-23) ได้นำเสนอขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ 7 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การทบทวน ตรวจสอบความรู้เดิม ขั้นที่ 2 การแสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นที่ 3 การศึกษาและสร้างความเข้าใจข้อมูล ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ขั้นที่ 5 การสรุปและจัดระเบียบความรู้ ขั้นที่ 6 การปฏิบัติและ/หรือการแสดงความรู้และผลงาน ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิก พบว่า ความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิก เป็นวิธีการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เป็นผู้ศึกษาองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อการเรียนรู้ที่เข้าใจง่าย มีการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนและลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน การจัดการเรียนการสอนแบบ CIPPA เป็นแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนและครู ผ่านกระบวนการศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่ม ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นที่มีความแตกต่างกัน ด้านเพศ ความสนใจ และความสามารถ อีกทั้งยังส่งเสริมให้

ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้เดิม และบูรณาการความรู้เดิมเข้ากับความรู้ใหม่ ดังที่ ทิศนา แคมมณี (2548, หน้า 11-17) ได้กล่าวว่า การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งผู้เรียนจะได้สร้างความรู้ด้วยตนเองโดยใช้กระบวนการที่สำคัญ ทั้งนี้ หากกระบวนการทั้งหมดเป็นการริเริ่มของผู้เรียนเอง การเรียนรู้นั้นก็มีความหมายต่อผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA ยังเป็นการบูรณาการให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการอ่าน การเขียน และการพูดไปด้วยกัน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อ่าน ศึกษา ทำความเข้าใจองค์ความรู้ร่วมกัน โดยปรึกษาหารือ แสดงความคิดเห็น แล้วเข้าสู่กระบวนการเขียนคำประพันธ์ ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาข้อบกพร่อง และยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกภายในกลุ่ม แล้วแสดงผลงานที่น่าภาคภูมิใจผ่านการพูดหน้าชั้นเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ตื่นตัวกับกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ตลอดเวลา ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังที่ สันติวัฒน์ จันทร์ไธ (2560, หน้า 117-132) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดีที่มีต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และเจตคติต่อวรรณคดีไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสาธิต ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดีมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นผลมาจากการใช้แนวคิด 5 แนวคิดตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ CIPPA ที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนให้สูงขึ้นได้

นอกจากนี้ สื่ออินโฟกราฟิกยังเป็นสื่อการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการฝึกความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพให้แก่ผู้เรียน ซึ่งมีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกความสามารถได้อย่างหลากหลาย เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก มีความน่าสนใจ ตัวหนังสืออ่านง่าย สีสันดึงดูดความสนใจของผู้เรียนช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ผู้เรียนมีโอกาสได้ทบทวนเนื้อหาที่ยังไม่เข้าใจได้ตามความต้องการ เพราะการฝึกฝนบ่อย ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจที่มากขึ้น เกิดเป็นทักษะหรือความสามารถที่ค่อนข้างคงทน ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังที่ พัชร เมืองมูลิก (2557, หน้า 91)

และปานวาด อวยพร (2560, หน้า 572–582) ที่ยืนยันผลการศึกษาในรูปแบบเดียวกันว่า สื่ออินโฟกราฟิกช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

และจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ยังไม่มีการศึกษารายละเอียดโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ CIPPA ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก ในการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ จากการศึกษาในข้างต้นจึงสามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิกนั้นสามารถช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาความสามารถ และช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นจริง

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิกในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแต่ละด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านบรรยากาศการเรียนรู้นี้มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านสื่ออินโฟกราฟิก และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อตามลำดับ สาเหตุที่นักเรียนให้คะแนนเฉลี่ยด้านบรรยากาศการเรียนรู้อยู่ในอันดับหนึ่ง และให้ความสนใจในประเด็นการจัดการเรียนรู้เรื่องการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิก ช่วยลดความตึงเครียดในห้องเรียน ลดปัญหาการแข่งขันด้านผลสัมฤทธิ์ในหมู่เพื่อนร่วมห้องเรียนนั้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนได้ทำกิจกรรมศึกษาองค์ความรู้สร้างองค์ความรู้ร่วมกัน ทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนมีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการทำกิจกรรมเพื่อความสำเร็จของตนเองและกลุ่ม จึงทำให้นักเรียนไม่คิดว่าเพื่อนร่วมชั้นเรียนเป็นคู่แข่งกัน สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข ดังที่ ทิศนา ขัมมณี (2548, หน้า 17) ได้กล่าวไว้ว่า ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเป็นที่มาของข้อมูลที่สำคัญที่สมองต้องใช้ในการคิด แต่เดิมเชื่อกันว่าครูและผู้รู้เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญ แต่ในปัจจุบันให้ความสำคัญกับกระบวนการกลุ่ม (Group process)

และการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคม (Social animal) จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ซึ่งกันและกัน กิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีจึงต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว เพราะการปฏิสัมพันธ์เป็นที่มาของแหล่งข้อมูล อันจะช่วยขยายขอบเขตการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี แหล่งความรู้หรือแหล่งข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนมีหลายแหล่ง เช่น บุคคลแวดล้อม สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมทางด้านสื่อ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อ ครูควรอธิบายรูปแบบการจัดการเรียนรู้ รูปแบบสื่ออินโฟกราฟิก และสร้างข้อตกลงกับนักเรียน เพื่อให้เข้าใจถึงวิธีการ หรือกระบวนการศึกษา และสร้างองค์ความรู้
2. การดำเนินการทดลองการพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิก ครูสามารถเลือกตัวอย่างคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพจากผู้แต่งหลาย ๆ คนมาใช้เป็นตัวอย่างในการจัดการเรียนรู้ได้ เพื่อให้นักเรียนเกิดแนวความคิดที่หลากหลายในการฝึกความสามารถในการแต่งคำประพันธ์
3. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อแบบกลุ่ม ครูต้องคอยกำกับดูแล ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ใช้วิธีการเสริมแรง และกล่าวให้กำลังใจนักเรียนกลุ่มที่ได้คะแนนน้อย เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการพัฒนาตนเอง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความพึงพอใจ และความคงทนขององค์ความรู้กับการจัดการเรียนรู้กับรูปแบบอื่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิก เพื่อนำไปใช้สอนเนื้อหาเรื่องวรรณคดีและวรรณกรรมไทยเพราะเป็นเนื้อหาที่ค่อนข้างมีความซับซ้อน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. เข้าถึงได้จาก <http://www.atg.go.th/law-03.html> 26 กันยายน 2563.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนุสทหกรณการเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จรงค์ เทตนา. (2558). อินโฟกราฟิก (Infographics). เข้าถึงได้จาก https://chachoengsao.cdd.go.th/wp-content/uploads/sites/9/2019/01/infographics_information.pdf 18 พฤษภาคม 2563.
- จุน ชากุระตะ. (2558). Basic infographic. (นิชมน หิรัญพุกฤษ, แปล). นนทบุรี: โอติซีพีริเมียร์.
- ทีศนา แคมมณี. (2548). การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบชิปปา (CIPPA MODEL). กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- บุญเหลือ ไจโมน. (2555). การแต่งคำประพันธ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปานวาด อวยพร. (2560). ผลการใช้อินโฟกราฟิกร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ II กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร, 10(2), 572-582.
- พัชรี เมืองมุสิก. (2557). การพัฒนาสื่อการสอนด้วยภาพอินโฟกราฟิกผ่านระบบเครือข่ายวิชาการระบบสารสนเทศ เพื่อการจัดการหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมสัมมนาวิชาการนำเสนอ งานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ (Proceedings) เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 15. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สันติวัฒน์ จันทร์ไธ. (2560). ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้ วรรณคดีที่มีต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และเจตคติต่อวรรณคดีไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสาธิต. วารสารครุศาสตร์, 46(1), 117-132.
- สุรัตน์ คำหอมรีน. (2558). การพัฒนาความสามารถในการแต่งกลอนสุภาพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึก. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.